

ĻAUDONAS

Vēstis

ĻAUDONAS PAGASTA PĀRVALDES AVĪZE Nr. 6 (216) JŪNIJS 2012. G.

☐ Novada domē, pagasta pārvaldē

☐ Es nāku no Ļaudonas

☐ Kultūras dzīves norises

☐ Pagasta izglītības iestādēs

☐ Informācija

Jūnijs. Klāt vasaras saulgriežu laiks, un šajā laikā apzināties, ka ne tikai saule, bet arī mēs paši kāpjam kalnā kaut vai arī tikai savās domās, bet tomēr kāpjam. Vasarā mums ikvienam ir iespēja kopā ar sauli pakāpties šī gada visaugstākajā, vissvētīgākajā un maģiskākajā virsotnē un baudīt dabas neatkārtojamo burvību, jūnija ziedēšanas trakumu un zaļumu visapkārt, kas ir tik piesātināts un bagātīgs, ka žilbina prātu un acis. Pēc biežajiem jūnija lietiem izsmaržot pļavu ziedu bagātību, balto jasmīnu burvību. Nu kas vēl var būt skaistāks un apbrīnojamāks par dabas pilnziedu laiku mūsu Latvijā, it īpaši mūsu Aiviekstes krastos Ļaudonā! Lai arī jūnija ziedu smaržu skurbums atkārtos gadu no gada, tas vienmēr ir kas īpašs. Man liekas, ka griezes nekur citur tā neizdzied savu dziesmu kā Aiviekstes pļavās agrajās rīta stundās.

Jāņu naktī mazgāties rīta rasā, vākt pļavu ziedu tējas, baudīt darinātu mājas alu un saimnieču sietu sieru, degt ugunskurus, dziedot pavadīt sauli un, putnu dziesmās klausoties, sagaidīt to atgriešanos. Līgo vakars un nakts ir latviešu skaistākie un tradīcijām bagātākie svētki. Lai tajos arī šogad ikviens no jums reizē ar sauli uzkāpj kalnā un paveras uz mūsu zemīti – cik tā skaista!

Līksmu Līgo vakaru un priecīgu Jāņu dienu!

14. jūnijs – Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena

1941. gada naktī no 13. uz 14. jūniju notika Latvijas iedzīvotāju masveida izvešana uz PSRS Sibīrijas, Tālo Austrumu un Tālo Ziemeļu apgabaliem.

Jau 1939. gada oktobrī bija izdota pavēle "Par pretpadomju elementu izsūtīšanas operācijas izpildes kārtību no Lietuvas, Latvijas un Igaunijas", izsūtīto saraksti sastādīti 1941. gada janvārī. Izsūtīšanas akciju veica Latvijas PSR Valsts drošības tautas komisariāta operatīvā grupa kopā ar vietējiem padomju varas pārstāvjiem, miliciju un kompartijas biedriem. Pēc sastādītajiem sarakstiem bija paredzēta arī otra izvešanas akcija, to realizēt nepaspēja, jo 1941. gada 22. jūnijā sākās vācu armijas uzbrukums Latvijas teritorijai.

Deportācija notika, neminot nekādus iemeslus, bez tiesas sprieduma. Par to neparādījās nekāda informācija, varas iestādes izlikās, ka nekas nav noticis, nebija, kur griezties pēc palīdzības vai aizstāvības. Kopumā tika izsūtīti vairāk nekā 15 000 cilvēku. Deportācija tika veikta galvenokārt pēc šķiriskām pazīmēm, arestēja tos, par kuriem bija savāktas ziņas par "pretpadomju aģitāciju", kā arī Latvijas Republikas valstsvīrus, politiķus, turīgākos pilsoņus. Lauku iedzīvotājus represēja galvenokārt kā Latvijas aizsargu organizācijas biedrus. Sieviešu, bērnu, gados veco cilvēku izsūtīšanu pamatoja ar ģimenes galvas arestu. Sievītes un bērnus nosūtīja uz kolhoziem Sibīrijā, vīriešus – uz GULAG nometnēm, kur ieslodzītajiem piesprieda labošanas darbus vai nāves sodu.

Izdzīvojušie deportētie dzimtenē varēja atgriezties tikai piecdesmito gadu beigās. Daudzas ģimenes atkārtoti izsūtīja 1949. gada 25. martā.

14. jūnijā, Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienā, atceres brīdis

Pie represēto piemiņas akmens savās atmiņās dalās Olga Grundmane.

notika arī Ļaudonā pie piemiņas akmens. Atceres pasākumā, kas sākās pulksten 11, piedalījās astoņi politiski represētie, kas uz Sibīriju tika izvesti 1941. gada 14. jūnijā un 1949. gada 25. martā. Diemžēl ar katru gadu dzīvo liecinieku, kuri piedzīvoja un atceras to dienu traģiskos notikumus, paliek aizvien mazāk. Laiks un gadi dara savu...

Ļaudoniešus un sāvēniešus visvairāk represijas skāra 1949. gadā, kad tika izvests ļoti liels skaits cilvēku, daudzas mājas palika bez saimniekiem un tika izpostītas daudzas dzīves. Taču daļa ļoti sāpīgi izjuta tieši 1941. gada 14. jūniju, kad lopu vagonos viņiem sākās ciešanu ceļš uz nekurieni... To ļoti labi atceras ļaudoniete Laima Buceniece, kas uz Sibīriju tika izvesta divreiz – gan 1941., gan 1949. gadā (pirms trijiem gadiem kopā ar citiem bērniem bija atgrieziesies Latvijā), un Olga Grundmane, kas tika izsūtīta 10 gadu vecumā 1941.

gada 14. jūnijā. Viņas arī katru gadu piedalās 14. jūnija atceres pasākumos. Arī šogad pensionētā Ļaudonas vidusskolas skolotāja Olga Grundmane dalījās atmiņās, bet vispirms piemiņas brīža dalībniekus uzrunāja Ļaudonas kultūras nama direktore Signe Smirnova.

Tiekoties šopavasār, visi priecājamies par zaļojošo un jau paaugušos pirms gada iestādīto ābelīti – par pagātni, tagadni un nākotni. Esam pateicīgi pagasta pārvaldei un dārzniecei Mairitai Ducenai arī par ierīkotajām jaunajām puķudobēm. Tur, kur agrāk zaļoja zāle, tagad ir iestādītas puķes. Piemiņas vieta kļuvusi vēl skaistāka.

Pēc piemiņas pasākuma Ļaudonā represētie devās uz Madonu, lai piedalītos piemiņas pasākumā pie šķeltā akmens un apmeklētu Madonas muzeju.

Ruta Vizāne

*Vij vainagu no ziedu skarām,
Vij to no jāņuzālēm garām –
Klāt Jāņu laiks...*

Klāt vasaras saulgrieži, kad visgarākajai dienai seko visīsākā nakts. Tā ir pavisam savādā nakts – ar bērzu meijām, Līgo vakara uguns kuriem, reibinošu jāņuzāļu smaržu, ar sieru, alu un latviskajām līgodziesmām, ar sentēvu rituāliem un burvestībām, ar ticējumiem.

Jāņu naktī var piepildīties gan jāņuzāļu dziedinošais spēks, gan apdziedāšanās ticējumi, un dažkārt jāņubērni pat mēdzot atrast papardes ziedu...

Lai brīnumi piepildās!

Priecīgus svētkus visiem Ļaudonas pagasta iedzīvotājiem un avīzītes lasītājiem!

Bet īpaši sveiceni 13 Ļaudonas pagasta Līgām un 93 pagasta Jāņiem.

Līgo svētkos, dziesmām skanot un jāņuzālēm smaržojot, Ļaudonas līgotāji dosies sveikt pagasta vecākos Jāņus un, kas zin', varbūt ielīgos arī kādā sētā, kur saime gatavosies sagaidīt jāņabērnu...

**Lai meitām visskaistākie ziedu vainagi un pušiem putojoši alus kausi!
Lustīgu līgošanu!**

ES NĀKU NO ĻAUDONAS

Mani sauc Zigurds Broks, un es tik tiešām nāku no Ļaudonas. Esmu dzimis 1952. gadā Ļaudonā. Arī mans tēvs un tēva tēvs ir ļaudonieši. Mammīte gan man ir liepājniece. Ar Ļaudonu neesmu sarāvis saites līdz pat šodienai, jo Ļaudonā dzīvo mana māmuļa, Ļaudonā atrodas mana tēva celtā māja, stādītie augļu koki.

Kad es sāku mācīties Ļaudonas vidusskolas 1. klasē, mana pirmā audzinātāja bija skolotāja Lilija Vanaga. Viņa centās mūs visus iemācīt skaisti un kārtīgi rakstīt, rēķināt, lasīt. Man ar to rakstīšanu gan gāja kā pa kalniem un vairāk par trijnieku piecu baļļu skalā man saņemt nekādi neizdevās. Es mācījos vecajā, mīļajā skolas ēkā, kura celta, ja nemaldos, 1924. gadā. Cik atceros, tad nākamajās klasēs, tas ir, no piektās līdz devītajai klasei mani un pārējos manus klases biedrus audzināja skolotājs Uldis Dzērve, vidusskolā – skolotāja Marija Brovkina. Siltas atmiņas man ir par skolotāju Aleksandru Zvaigzni, kura mums mācīja dzimto valodu, un matemātikas skolotāju Veltu Dzērvī. Ar dziļu cieņu pieminu un atceros pēdējo klases audzinātāju Mariju Brovkinu, jo, pateicoties viņai, vienmēr esmu varējis brīvi sarunāties un lasīt krievu valodā. Ar savu audzinātāju kontaktējos arī tad, kad viņa pēc Ļaudonas dzīvoja un strādāja Dagdā. Uz Dagdu pie viņas braucām visa ģimenīte, kad bērni vēl bija pavisam mazi. Pēc kāda salidojuma skolotāja ciemojās arī pie manis Jēkabpilī. Arī neilgi pirms skolotājas aiziešanas mūžībā kopā ar sieviņu un klases biedriņi Anitu apciemojām skolotāju. Viņa cēla mums priekšā albumu pēc albuma un daļiņas atmiņas par saviem ceļojumiem pa plašo Padomju zemi.

Manuprāt, Ļaudonas vidusskola bija augsti kvalificēta mācību iestāde, kurā strādāja savu darbu zinoši un talantīgi skolotāji. Par to liecina fakts, ka pēc vidusskolas beigšanas lielākā daļa skolas absolventu turpināja sekmīgi mācīties augstākajās mācību iestādēs. Es pēc vidusskolas beigšanas mēģināju stāties Latvijas Valsts universitātes Juridiskajā fakultātē, jo Konaņa Doila un citu rakstnieku iespaidā vēlējos kļūt par izmeklētāju. Mans pirmais piegājiens iestāties Juridiskajā fakultātē bija neveiksmīgs. Šai neveiksmei sekoja dienesta padomju armijā. Man divus gadus nācās dienēt ziemeļos – Arhangeļskas apgabalā, kur vismaz pusotru gadu pavadīju pazemē. Pēc demobilizācijas vēlreiz kārtoju iestāties Juridiskajā fakultātē, šoreiz – veiksmīgi. No 1973. gada līdz 1978. gadam es mācījos Juridiskās fakultātes dienas nodaļā, kuru pabeidzis, ieguvu jurista kvalifikāciju. Mana pirmā darbavietā pēc universitātes beigšanas bija Balvu rajona Iekšlietu daļa. Strādāju par izmeklētāju. Pēc gada tiku pārcelts uz Jēkabpils rajona Iekšlietu daļu par vecāko izmeklētāju, bet vēlāk, līdz 1985. gada maijam, vadīju Jēkabpils rajona Iekšlietu daļas izmeklēšanas nodaļu. Izmeklētāja darbā es jutos vīlies. Nesagaidīju nekādus piedzīvojumus, par kādiem biju salasījis detektīvromānos. Viena vienīga rutīna, tas ir, papīru rakstīšana. Kad radās izdevība iestāties Latvijas Advokātu kolēģijā, (tagad Latvijas Zvērinātu Advokātu kolēģija), es to izmantoju un nu jau 27 gadus strādāju par advokātu un pildu arī Jēkab-

pils rajona tiesu apkalpojošo advokātu vecākā pienākumus, tas ir, organizēju advokātu darbu, rūpējos, lai advokāta pakalpojumus saņemtu visi tie, kuriem tie ir nepieciešami. Esmu nācis pie atziņas, ka advokāta darbs ir daudz interesantāks, jo advokātam nākas savu prasmī pierādīt ne tikai krimināllietās, bet arī citās tiesību nozarēs: civiltiesībās, administratīvajās tiesībās, darba tiesībās. Advokātam pastāvīgi jāmacās, jāpilnveidojas, jo mūsu tiesību normu attīstība ir ļoti dinamiska.

Kaut arī Ļaudonā esmu ik pārnedēļu, jo apciemoju māmuļu un palīdzu viņai, tomēr jūtos te kā viesis. Esmu iesakņojies tepat netālu – Jēkabpilī, kur dzimuši mani trīs bērni un nu jau arī divi mazbērni. Vienu gan varu apgalvot, ka nekad savas saites ar Ļaudonu nezaudēšu. Ļaudonā Mētrienas kapos atdusas mans tētis un vecvecāki. Un retajās tikšanās reizēs ar bijušajiem skolas biedriem manas atmiņas vienmēr būs gaišas, jo te mana bērnība, te mana jaunība...

Zigurds Broks

No ikdienas pagasta pansionātā

1. jūnijā Ļaudonas pansionātu apciemoja delegācija no Zviedrijas. Ciemiņi apskatīja pansionāta telpas, iepazinās ar darba specifiku. Viņi norādīja uz to, ka viss ir tīrs un kārtīgs, taču nepieciešams remonts. Viesi bija pārsteigti par mūsu pansionāta iemītnieku vidējo vecumu, ka mums ir tik daudz gados vecu cilvēku.

Ļaudonas pansionāts saņēma uzaicinājumu uz veco ļaužu sporta spēlēm Dzelzavas pansionātā 6. jūnijā. 6. jūnijā rīts bija saulains un ar labu omu devāmies ceļā, komandā bijām 6 cilvēki, pansionāta iemītnieki – Inta Bleiva, Aņisims Gromovs, Jānis Bērtulis, Fjodors Mazoks, vadītāja T. Kriškāne un aprūpētāja G. Zenčonoka. Mūsu lielais maksšķerņieks J. Bērtulis izdomāja komandai no-

saukumu „Ļaudonas zivtiņas”. Dzelzavas pansionātā mūs laipni sagaidīja un uzņēma vadītāja Iveta Apenīte ar savu komandu. Sporta spēles sākās ar vadītājas uzrunu un apsveikumu, jo šis gads ir aktīvās novecošanas gads un par godu tam arī tika rīkotas šīs sporta spēles. Mūsu komanda aktīvi iesaistījās visās disciplīnās gan komandu, gan individuālās. Vislabāk mūsu komandai veicās disciplīnās „Knaģu spēle”, „Lielie šorti” un individuālās disciplīnās „Zeltracis”, „Kāršu pavēlnieks”. Darbinieku sacensībās mūsu komandai veicās spēlē „Gardi gan” un spēlē „Veļas šņore”.

Sporta spēles beidzās ar kopēju sadziedāšanos. Pēc sportiskās dienas mazliet noguruši, bet labā omā atgriezāmies mājās.

Sakām paldies Dzelzavas pansionāta

kolektīvam un tā vadītājai Ivetai par uzaicinājumu. Ceram uz turpmāku sadarbību.

Lai sanāk Jāņa bērni

Jāņa svētkus nosvinēt!

Visiem lustīgu līgošanu un priecīgu Jāņu dienu!

Ginta Zenčonoka aprūpētāja

Informācija

Ļaudonas pagasta pārvaldes pansionāts **5. jūlijā** svinēs savu piecpadsmit gadu jubileju. Mīļi aicināti bijušie darbinieki. Savā svētku dienā priecāsimies būt kopā ar jums. Lūdzam pieteikties līdz **2. jūlijam**.

Sīkāka informācija pa telefoniem: **64860917, 26390513**.

MĒNEŠA JUBILĀRI

29. maijā dzīves 80. jubileju svinēja pagasta iedzīvotājs **Jānis Zvaigzne**. Diemžēl jubilejas dienā cienījamo jubilāru mājās nesastapām.

Vēlam jubilāram veselību un dzīvesprieku nākamajos dzīves gados.

14. jūnijā dzīves skaisto 80 gadu jubileju svinēja pensionētā skolotāja **Klavdija Nikitina**. Klusajā Toces stūrītī jubilāre mūs sagaida ar mīlu un sirsnīgu smaidu. Pēc pagasta pārvaldes tradicionālā apsveikuma aicinu cienījamo jubilāri atcerēties savu dzīves gājumu.

Jubilāres dzīvesceļš aizsācies toreizējā Ļeņingradas apgabalā netālu no Staraja Rusas. Ģimenē auga četri bērni – meita un trīs dēli. Sākoties karam, tēvs ticis iesaukts Sarkanajā armijā un no kara neatgriezās. Tuvojoties vācu armijai un krievu karaspēka daļām atkāpjoties, nodedzināja daudzās mājas, tai skaitā, arī Klavdijas ģimenes māju. Sākās smagākie dzīves pārbaudījuma gadi, kurus šodien ir smagi atcerēties. 1943. gada beigās vācu armija vietējos iedzīvotājus ielika lopu vagonos un sūtīja rietumu virzienā. Klavdija tajā laikā bija tikai bērns – 10 gadi. Vispirms vilciens pietāja pie Salaspils, jo bijusi doma visus ievietot koncentrācijas nometnē, bet nezināmu iemeslu dēļ vilciens devās uz Rēzekni, kur arī bija

nometne. Cilvēkiem šajā vietā nācies piedzīvot ne vienu vien pazemojumu. Bads, aukstums, slimības un necilvēciskā attieksme bija ieslodzīto ikdiena. Spēcīgākie no nometnes aizvesti darbos uz Vāciju. 1944. gada pavasarī daudzus bērnus no nometnes atdeva vietējiem saimniekiem, lai bērni varētu iet ganos. Ganu gaitas pie saimniekiem Rēzeknes pusē uzsāka mazā meitene Klavdija. Vasara bijusi slapja, kājas basas, saslimusi, bet slimību tomēr uzveikusi, jo gadījušies labi cilvēki Ozolmuižā, netālu no Rēzeknes. Ozolmuižā sākušās arī viņas skolas gaitas, protams, tikai pēc ganu laika beigām un līdz jaunam ganu laikam pavasarī. Ozolmuižas skolā iegūta tā laika pamatzīglītība, un uzņēmīgā Klavdija iestājusies Rēzeknes pedagoģiskajā skolā, ko arī veiksmīgi pabeigusi. Pirmās skolotājas darba gaitas uzsāktas Zemgales pusē – Rundālē. Skolā mācījušies latviešu un krievu bērni, kuru attiecības bijušas ļoti draudzīgas. Rundālē satikts arī dzīvesdraugs, noslēgta laulība un piedzimuši abi bērni – Juris un Dina.

1969. gadā vīru pārcēla darbā uz Mēdzūli, netālu no Liezēres, bet 1974. gadā Nikitinu ģimenes galva tika pārcelts darbā uz Ļaudonu par p/s „Kirovs” direktoru.

1974. gadā jubilāre uzsākusi darba gaitas Ļaudonas vidusskolā, sākumā par internāta audzinātāju, bet rudenī viņa iecelta par direktori Ļaudonas sākumskolā Tocē. 1977. gada 1. septembrī mazā Toces sko-

liņa pārcēlās uz jaunām gaišām telpām Ļaudonas jaunajā vidusskolā, kur darbs tika turpināts līdz pat aiziešanai pensijā. Strādājot par skolotāju, īpaši jau sākumskolā Tocē, ticis darīts viss – mācīts bērniem spēlēt teātri, arī pati to spēlējusi, zīmēts, dziedāts, dejots kopā. Tas bijis skaists, bet reizēm arī grūts darba mūžs, par kuru tagad ir tikai atmiņas. Mīļas un sirsnīgas atmiņas jubilārei palikušas par draudzīgo un izpalīdzīgo tā laika vidusskolas skolotāju kolektīvu, tas bijis ļoti, ļoti draudzīgs. Arī šodien, jubilāres svētku dienā, viņu nav aizmirsuši bijušie kolēģi Ļaudonas vidusskolā.

Būdama pelnītā atpūtā, viņa var palīdzēt meitas ģimenei, ar kuru viņa dzīvo kopā, priecāties par saviem bērniem un četriem mazbērniem. Abi bērni ieguvuši augstāko izglītību, meita Dina ir pirmskolas skolotāja, bet dēls Juris strādā Rēzeknes municipālajā policijā, arī visiem mazbērniem tūlīt būs iegūtas augstākās izglītības.

Ar meitu Dinu un vislabāko znotu Juriju, kā arī mazmeitu Elīnu un mazdēlu Ediju ikdiena tiek pavadīta kopā, bet prieka mirkli ir tad, kad ciemos no Mežvidiem atbrauc dēls Juris ar savu ģimeni. Jubilāre saka, ka mana dzimtene ir te, kur ir mani bērni un mazbērni. Tikai pēckara gados jubilāres jaunākais brālis atgriezies dzimtajā pusē Krievijā, bet pārējie ģimenes locekļi tā arī palikuši Latvijā uz mūžu. Jubilāres mūžs nav bijis viegls, ir izciesti daudzi smagi dzīves pārbaudījumi, kurus šodien atceroties, acīs sariesas asaras.

Jubilāre ļoti mīļējusi lasīt grāmatas, žurnālus, bet tagad redze vairs neļauj to darīt. Ziemā gan vēl tiekot noadīts kāds zeķu pāris, jo nav jau pierasts sēdēt un neko nedarīt. Vasarā lauku mājās darbu daudz, un, kā viņa pati saka, nav jau laika slinkot, jākustas, jāstrādā, kamēr vien var.

Atvadoties cienījamai jubilārei vēlam veselību, dzīvesprieku un neizsīkstošu enerģiju nākamajos dzīves gados.

R. Vizāne

Ziņas no BJIC

Ar šī gada vasaru jauniešu centrs iedibināja jaunu tradīciju – katru gadu vasaras sākumā rīkot netradicionālās sporta spēles. Pirmās šāda veida spēles notika 7. jūnijā. Sacentās divas komandas: Jāņa Lāčīša vadītā komanda BOTI un Mareka Rajevska vadītā komanda DECK. Abām komandām bija jāsacenšas 10 sporta veidos: jocīgos un netradicionālos.

Šīm spēlēm speciāli tika izgatavotas „slēpes”, ar kurām bija jāslēpo reizē visai komandai (paldies Linardam). Interesanta bija arī pārvietošanās „kāpurķēdēs”, komandas meitenes vilkšana

kalnā, virves vilkšana un citas sporta spēles. Neizpalika arī līdzjutēji. Sīvā cīņā uzvarēja komanda BOTI, kas tika apbalvota ar diplomu un saldumu tūtu. Saldumus, tikai 10 reizes mazāk, saņēma arī komanda DECK. Kā atzina paši jaunieši, bija interesanti. Izskanēja ierosinājums – līdzīgas spēles organizēt arī ziemā.

Paldies tiesnešiem Andrim Pētersonam, Airai Gurskai, kā arī fotokorespondentam Jānim Jakubjaņecam.

8. jūnijā kopā ar trim jauniešiem bija iespēja piedalīties Šveices un Latvijas sadarbības programmas Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstības stiprināšanas

pasākumā „Zelta rabarbers”, kas notika Gulbenē, Vecgulbenes muižā. Pasākums bija ļoti interesants, rosinošs un daudzām jaunām idejām bagāts. Jauniešiem bija iespēja darboties dažādās aktivitāšu grupās, iepazīties ar citu novadu jauniešiem un nodibināt jaunus kontaktus. Paldies Jurim Simsonam par mūsu izvizināšanu uz šo pasākumu!

Novēlu visiem bērniem un jauniešiem vasarā labi atpūsties un uzkrāt spēkus jaunam mācību gadam!

B. Calmane, BJIC „Acs” vadītāja

PAGASTA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS

Krāsainā pasaule "Brīnumdārzā"

25. maijā Ļaudonas PII „Brīnumdārzs” notika sporta diena, kurā dalību ņēma bērnudārza audzēkņi ar savām audzinātājām, kā arī bērnu vecāki vai kādi citi bērniem tuvi, mīļi cilvēki. Uz pasākumu ieradusies bija arī Pepija Garzeķe (skolotāja Vita Stradiņa). Viņa atbrauca ar velosipēdu, sasveicinājās ar bērniem un sāka tos izjautāt. Bērni uz uzdotajiem jautājumiem ātri rada atbildes, un Pepija par to ļoti priecājās.

Bērnudārza vadītāja teica lielu Paldies Mairitai Ducenai un viņas palīgiem Guntai Rukmanei, Inesei Matīšai, Mārim Andersonam un Kārlim Vizānam par ieguldīto darbu „Brīnumdārzā” apkārtnes sakopšanā.

Pēc tam sākās sporta aktivitātes. Bērni kopā ar pieaugušajiem veica dažādas stafetes, kuras bija sagādājušas katras grupas audzinātājas. Stafetes bija dažādas, pielāgotas gan bērnu, gan vecāku spējām. Liels bija arī atbalstītāju pulks, kas ar saucieniem: Sarauj! Sarauj! mudināja kustēties ātrāk. Tika pūstas taures, sistas plaukstas un dažādi skanoši instrumenti, lai atbalstītu dalībniekus.

Pēc stafetēm katrai grupai savā laukumā bija sastādīta orientēšanās karte, pēc kuras bija jāatrod pārsteigumu kaste. Šajās pārsteigumu kastēs bija sagādātas dažādas rotaļlietas bērnu ikdienai – smilšu rotaļu komplekti, burbulpūšamie, grāmatas un citas noderīgas mantas. Bērnu acīs bija manāms paties prieks par jaunajām rotaļlietām. Liels padies tiem, kas sarūpēja šo patīkamo mirkli ar dāvanām! Pēc sacensībām bērni atkal pulcējās pagalmā, kur Pepija katrai grupai uzdeva mīklu, kuras atminējums bija ar krāsainiem krītiņiem jāuzzīmē uz asfalta.

PII vadītāja katrai grupai pasniedza diplomu par piedalīšanos sporta dienā un dāvāja balonus, kuri tika palaisti zilajās debesīs. Mēs visi ar lielu interesi vērojām, kā tie izgaist tūlumā.

“Zaķīšu” grupiņa.

Pēc sportiskās aktivitātēs pavadītas dienas visi tika aicināti nobaudīt pusdienas brīvā dabā. Bērni kopā ar pieaugušajiem nobaudīja gardu maltīti, ko bija sarūpējušas skolas virtuves darbinieces. Paldies viņām par garšīgajām pusdienām, kas svaigajā gaisā šķita vēl gardākas nekā ierasts!

Paldies arī PII vadītājai un audzinātājām par šo dienu, kas tika noorganizēta, lai bērni priecātos kopā ar saviem mīļajiem, tuvajiem cilvēkiem. Teikšu pavisam godīgi: mīļie vecāki, ir vērts apmeklēt šādus pasākumus, jo tādās reizēs mēs savus bērnus iepazīstam no pavisam citas puses. Nākamreiz noteikti atnāciet un izbaudiet dienu kopā ar savu bērniņu!

Tanitas krustmāmiņa **Valentīna**

Izlaidums „Brīnumdārzā”

1. jūnijs Ļaudonas PII „Brīnumdārzs” bija nozīmīga diena – „Rūķu” grupas audzēkņi atzīmēja vienu no svarīgākajiem notikumiem – pirmo izlaidumu.

Satraukums valdīja gan bērnu, gan audzinātāju, gan arī vecāku sirsniņās. Bērniem tas bija liels un nozīmīgs notikums, jo nu ir beidzies posms, kas viņus sagatavoja jau pirmajām skolas gaitām. Vecākiem tā bija apziņa, ka viņu mazie ķipari jau ir paaugušies, guvuši jaunas zināšanas un pieredzi, un ir gatavi turpināt savas gaitas nu jau skolā. Audzinātājam šajā dienā bija gandarījums par to, ka viņas ir uzņēmušas, izskolojušas un izaudzinājušas, un sagatavojušas turpmākajām dzīves gaitām au-

dzēkņus – izlaiduma absolventus. Visi vecāki izsaka vislielāko pateicību audzinātājam, kuras mazos ir uzņēmušas bērnudārzā, auklējušas un samīļējušas, iemācījušas jaunas iemaņas, devušas jaunas zināšanas, audzinājušas – bijušas mūsu bērniem otrās mammas viņu otrajās mājās. **PALDIES** Ļaudonas PII „Brīnumdārzs” vadītājai, **PALDIES** „Rūķu” grupas audzinātājam, **PALDIES** „Zaķu” grupas audzinātājam un **PALDIES** visam kolektīvam, kas katru dienu gādāja par bērnu labsajūtu.

Šajā dienā bērni sniedza savu pēdējo koncertu kā bērnudārza audzēkņi.

Šīs atvadas bija jūtamas gan dzejoļos, gan dziesmās, gan arī citos priekšnesumos, kuri bija sagatavoti.

<i>Sīki nieciņi,</i>	<i>Brālīšu klaigas,</i>
<i>Rotaļu prieciņi,</i>	<i>Māsiņas maigas.</i>
<i>Bērnības lietiņas</i>	<i>Viss drīz būs tūlumā –</i>
<i>Mīļajās vietiņās.</i>	<i>Atmiņu krājumā.</i>
<i>Vecmātes stāsti,</i>	<i>Žēl bērnības dieniņu –</i>
<i>Māmiņas glāsti,</i>	<i>Jaukajo laiciņu.</i>

Un ar lielu prieku bērni centās parādīt visu, ko ir iemācījušies un apguvuši bērnudārzā. Tas bija patiesi un no sirds. Vecākiem, audzinātājam un visiem klātesošajiem bija patiess prieks vērot jaunos talantus un viņu sniegtumus.

Tas bija mīļš, sirsniņīgs, aizkustinošs un īpašs pasākums.

Gribētos novēlēt mazajiem absolventiem dzīvī iet tikai uz priekšu – turpināt veiksmīgi savas gaitas skolā, piepildīt savus sapņus un mērķus, gūt panākumus.

Lielie “rūķi” kopā ar savām skolotājām izlaiduma dienā.

S. Bārbale

Absolventiem

Laimīgu ceļavēju
Ļaudonas
vidusskolas
9. un 12. klases
absolventiem!

9. klases absolventi kopā ar skolotājiem.

12. klases absolventi kopā ar skolotājiem.

Ļaudonas vidusskolā

29. maijā sajutos kā labā grāmatu fejta. Maija mēneša sākumā skolas bibliotēka saņēma jaiku dāvinājumu – bērnu grāmatīņas no ļoti dāsnas ģimenes – Gaļinas un Valērija Žukoviem. Milzīgs paldies viņiem par to! Liela daļa grāmatīņu bija īpašas – ar trīsdimensiju efektu. Bija daudz vienādu grāmatīņu, tāpēc nolēmu tās izmantot dāvinājumam. Ļoti vēlējos uzmundrināt un veicināt lasīšanas prasmes „pirmīšiem”. Kā arī ļoti vēlējos iepriecināt „otrišus”. Lielākā daļa 2. klases skolēnu ir ļoti čakli skolas bib-

liotēkas lasītāji jau otro gadu. Visčaklākā ir Marta Dreimane. Pirmo klasi noslēdzot, viņa bija izlasījusi 44 dažāda biezuma bērnu grāmatas, bet šo mācību gadu noslēdza ar 38 izlasītām bērnu grāmatām. Ļoti ceru, ka man izdevās iepriecināt 1. un 2. klases skolēnus un viņu audzinātājas.

Ir sākusies vasara. Novēlu visiem to saulainu un piedzīvojumiem bagātu! Bet varbūt kādā lietainākā dienā ir vērts pakavēt laiku kopā ar kādu interesantu, izzinošu vai aizraujošu grāmatu! Jo lasīt ir stilīgi!!!

Dzintra Viļeviča, skolas bibliotekāre

Pulciņa – florista radošās darbnīcas – veikums 2011./2012. mācību gada 2. pusgadā

„Laiks skrien vēja spārnēm...” Nudien pat neticas, bet vēl viens mācību gads ir aizsteidzies nemanot. Šķiet, tikko bija 1.septembris, Ziemassvētki, bet nu skolēni jau bauda ilgi gaidītās vasaras brīvdienas. Mācību gads ir noslēdzies arī pulciņam – florista radošās darbnīcas. Šis bija 13. mācību gads manis vadītajam pulciņam. Tā kā „Ļaudonas Vēstis” janvāra numurā jau rakstīju par pulciņa paveikto 1. pusgadā, tad vairs neatkārtosos. Arī šis pusgads pulciņa dalībniekiem un skolotājiem ir bijis ļoti darbīgs. Brīžiem gan darboties gribošo bērnu

skaitis bija pavisam sarucis, bet, neskatojoties uz to, esam paveikuši ļoti daudz. Lai arī oficiāli atvēlētais stundu skaits (1 mācību stunda nedēļā) ir daudz par maz, lai paveiktu iecerēto, mēs strādājām tā, lai pabeigtu visus darbiņus. Esam veidojuši gan dažādas tematikas floristikas darbiņus, gan iemēģinājuši roku darbā ar filcu, pārļošanā un dekupāžā jeb „salvešu tehnikā”. Bērniem šīs nodarbības ļoti patika. Man arī. Par pārļošanas nodarbību saku lielu paldies Loretas Ducenas mammai Mairitai. Esmu ļoti priecīga un gandarīta par šo atbalstu un radošo sadarbību. Nevaru nepieminēt arī

Lāsmas Pommeres mammu Inesi, kura vienmēr ir mani uzklaušījusi un atbalstījusi manas idejas un pulciņa aktivitātes. Varu vēlēt visiem un arī sev tik atbalstošus un saprotošus vecākus. Ļoti gribētos, lai visu skolēnu vecāki būtu vairāk ieinteresēti savu bērnu izglītībā, izaugsmē un rastu iespēju būt labiem sabiedrotājiem skolotājiem, klašu audzinātājiem un interešu izglītības pedagogiem. Savukārt par veiksmīgu dekupāžas nodarbības norisi liels paldies skolas direktoram Guntim Lazdam, jo pulciņš pirmo reizi saņēma atbalstu nepieciešamo materiālu iegādei.

2. pusgadā pulciņam tika izteikti daudzi lūgumi izstāžu veidošanai. Visus lūgumus esam izpildījuši un pat vairāk.

Gribu uzteikt visus pulciņa dalībniekus, kas čakli un radoši darbojās 2. pusgadā – Loretu Ducenu 4.kl., Lāsmu Pommeri 4.kl., Martu Vītoli 4.kl., Nauri Pelsi 6.kl., Samantu Stradiņu 7.kl., Lindu Sūci 7.kl., Danu Sūci 9.kl., Irbi Karlsoni 2.kl., Kristiānu Mozgu 2.kl. Pusgada sākumā pulciņā darbojās arī 5.klases skolniece Diāna Cīrule. Liels paldies visiem mazo floristu vecākiem par sarūpētajiem nepieciešamajiem materiāliem pulciņa nodarbībām. Zinu, ka tas nav vienkārši. Informāciju par pulciņa aktivitātēm cenšos atspoguļot Ļaudonas mājaslapas vidusskolas sadaļā, kā arī ievietoju bilžu galerijas draugiem.lv, lai arī citi rod prieku un iedvesmu radošām idejām. Atsauksmes ir pozitīvas. Šajā pusgadā esmu saņēmusi ļoti daudz atzinības pilnu un pozitīvu pateicības vārdu par savu radošo darbošanos no skolas viesiem

– gan zonas olimpiādes sākumskolas skolotājām, gan novada krievu valodas skolotāju semināra dalībniekiem. Gan vieniem, gan otriem vadīju radošās darbnīcas dekupāžā. Man ir patīess prieks par šo veikumu un to, ka mūsu skolas viesi aizbrauca no viesošanās mūsu skolā ar gandarījumu un pozitīvām emocijām. Man šie labie un atzinīgie vārdi dod prieku, izturību un spēku nepadoties. Kā man gribētos, lai apkārtējie cilvēki saprastu, ka tas viss, ko es daru, nav tik vienkārši, kā izskatās! Ļoti gribētos cerēt uz sapratni un to labo dzirdēt vairāk arī šeit Ļaudonā!

Pēc tik radošas darbošanās nolēmu, ka jāsarūpē bērniem jauka atpūta. Tāpēc 21. maijā devāmies ciemos pie Mairitas Ducenas uz „Zara-Leitāniem”. Vispirms iepazīnām interesantus, agrāk pazītus un arī nepazītus augus plašajā ziemciešu kolekcijā. Bet pēc tam pelnīta atpūta – gardumi, spēles un aktivitātes uz batuta. Ceru, ka bērniem patika! Man patika! Uz šo noslēgumu biju aicinājusi arī bērnu vecākus.

Liels paldies visām mammām – Inesei Pommerei, Sarmītei Sīlei, Inetai Pelsei, Larisai Pelsei, Sanitai Viļevičai, kas rada iespēju mums pievienoties un izpalīdzēja ar transportu. Un, protams, vislielākais paldies Mairitai par uzņemšanu savā jaukā sētā! No sirds vēl Mairitai ar ģimeņi lielu izturību un dzīvesprieku, lai tiktu galā ar dabas stihijas – spēcīgās lietussgāzes – postījumiem. Lai viss izdodas!

Lai tiktu pie mazas dāvanīņas no manis, bērniem bija radoši jāpadarbojas – veidojām draudzības rokassprādziņas. Jo visi mazie floristi un viņu vecāki man ir īpaši draugi.

Novēlu jums pārsteigumus, kas rada prieku,

Prieku, kas rada iedvesmu,

Iedvesmu, kas iepriecina draugus,

Draugus, kas sagādā jums patīkamus pārsteigumus!

Vēlreiz liels paldies jums visiem un brīnišķīgas vasaras brīvdienas!

Dzintra Viļeviča

KULTŪRAS DZĪVE

DZIEDĀTĀJI UN DEJOTĀJI PIEDALĀS DZIESMU UN DEJU SVĒTKU IESKAŅU KONCERTOS

Senioru deju kolektīvs „Divi krasti” piedalījās senioru Dziesmu un deju svētkos „Zem treju loku varavīkšņu tilta” Saulkrastos.

Senioru Dziesmu un deju svētki 26. maijā norisinājās jau 17. reizi. Taču mūsu dejotāji uz svētkiem devās pirmo reizi.

Ap 50 deju kolektīvu un 40 kori izdejoja un izdziedāja 2013. gada Dziesmu un deju svētku repertuāru.

Kolektīva dalībnieki kopā ar vadītāju Aiju Kreili Saulkrastu estrādē ieradās jau rīta agrumā, lai piedalītos mēģinājumu procesā.

Lai arī diena bija nogurdinoša, dejotāji enerģiju smēlās pastaigā gar jūras krastu. Koncertā „Zem treju loku varavīkšņu tilta” dejotāji varēja priecēt skatītājus ar raitu dejas soli un sirsnīgu smaidu.

Jauktais koris „Lai top!” piedalījās Dziesmu svētku ieskaņas koncertā Cēsīs.

2. jūnijā Cēsu pils parka estrādē ska-

nēja ap 1500 koristu balsis, lai izdziedātu 2013. gada Dziesmu svētku repertuāru Vidzemes Dziesmu svētkos.

Kora „Lai top!” dalībnieki dienas laikā izbaudīja dažādu laikpistāklju gammu – no spēcīgām lietussgāzēm līdz siltiem saules stariem.

Kora dalībnieki priecājās par koncerta īpašo noskaņu, ko radīja kultūras ministres Žanetas Jaunzemes-Grendes klātbūtne, muzikālais pavadījums, par ko rūpējās Nacionālo bruņoto spēku orķestris un virsdiriģenti – Gido Kokars, Ints Teterovskis, Mārtiņš Klišāns, Jānis Baltiņš, u.c.

Prieks, ka mūsu pagasta mākslinieciskie kolektīvi – dejotāji „Divi krasti” (vad.Aija Kreile) un kora „Lai top!” dziedātāji (diriģente Anita Melnupa) gādā, lai Ļaudonas vārds izskan ārpus novada robežām, vēstot, cik kvalitatīvi ļaudonieši prot sagatavot priekšnesumus.

Signe Smirnova

Senioru deju kolektīvs „Divi krasti”.

Jauktais koris „Lai top!”.

Līdz ar dabas ziedēšanu uzzied arī mūsu Ļaudona – dārziņieces Mairitas Ducenas radošās idejas tiek realizētas daudzviet pagasta teritorijā, tādējādi radot to sakoptu un vizuāli interesantu!

Ar algoto sabiedrisko pagaidu darbu izpildītāju palīdzību Mairitas vadībā jau ir vērojamas pārmaiņas (kaut tās ir vēl procesā) – skaists akmeņdārzs ar strūklaku pie „Brīnumdārza”, gājēju celiņš pie doktorāta, puķu dobes pārveide pie kultūras nama un estrādē, kā arī darbi

turpinās Ļaudonas kapos un citviet.

Tas viss – ļaudoniešiem un Ļaudonai! Ir taču tik patīkami dzīvot sakoptā, sakārtotā vidē un dzirdēt pozitīvas atsauksmes no pagasta viesiem.

Tādēļ būsim kulturāli – cienīsim citu darbu un savu Ļaudonu!

Tīrības jautājums īpaši aktuāls ir estrādē – tā ir vieta, kur jaunieši pavada vasaras siltos vakarus. Ir jauki, ja ir draugi, ar kuriem var kopīgi atpūsties, taču der atcerēties, ka aiz sevis ir jāatstāj sakopta teritorija – bez saplēstām pudelēm, izmētā-

tiem izsmēķiem un saulespuķu sēklām! Pašiem taču daudz jaukāk ir atpūsties tīrā vidē!?

Ļaudona ir mūsu mājas, kura šajā vasarā īpaši uzzied, tādēļ piedomāsim, lai mūsu mājas ir sakoptas un tīras – nemetot atkritumus, kur pagadās, novērtējot citu ieguldīto darbu un – ja gadās redzēt, kādu, kas aiz sevis atstāj atkritumus – neatstāsim to neievērotu, jo mēs visi kopā veidojam vidi ap sevi!

S. Smirnova

APSVEICAM!

Šos dieniškos mākoņus nomest
no saviem vēl jaunajiem pleciem.
Cik ilgi to spēsim kaut domās –
mums nekļūt šai pasaulē veciem.

SVEICAM JŪNIJA JUBILĀRUS:

50 gadu jubilejā

Irinu Trofimovu 5.jūnijā
Ināru Krasnovu 11.jūnijā
Māri Krēsliņu 14.jūnijā

55 gadu jubilejā

Imantu Kalniņu 7.jūnijā
Astrīdu Matešu 27.jūnijā

60 gadu jubilejā

Līgu Dunduri 9.jūnijā
Brigitu Rūtenbergu
10.jūnijā

70 gadu jubilejā

Ināru Marāni 11.jūnijā
Andri Baumanī 15.jūnijā

75 gadu jubilejā

Laimu Tropu 5.jūnijā
Maigu Zepu 15.jūnijā

80 gadu jubilejā

Klavdiju Ņikitinu 14.jūnijā

85 gadu jubilejā

Edvinu Ievīnu 28.jūnijā

SVEICAM JŪLIJA JUBILĀRUS:

50 gadu jubilejā

Dailu Litvinu 2.jūlijā
Juriju Simsonu 12.jūlijā

55 gadu jubilejā

Mārtiņu Pommeru 4.jūlijā

65 gadu jubilejā

Mārtiņu Upmali 25.jūlijā

70 gadu jubilejā

Antoņinu Bērzariņu
20.jūlijā

75 gadu jubilejā

Valdi Balodi 8.jūlijā

80 gadu jubilejā

Skaidriti Jankiļeviču 6.jūlijā

85 gadu jubilejā

Viju Līdaku 29.jūlijā

**Daudz baltu dieniņu,
Laimiņa, dodī!**

...Bērība ir mazs krāsains graudiņš
No mūža varavīksnes...

Sveicam jaundzimušo **SABĪNI ZENČONOKU**, dzimusi 10.06.2012.
vecākiem **Aleksandram Zenčonokam** un **Sanītai Lārmanei**.

Par ciemiņu uzņemšanu Ļaudonas pagastā

Sākoties vasaras sezonai Latvijā, tai skaitā arī Madonas novadā, arvien biežāk var sastapt ceļotājus no visas Latvijas un ārvalstīm, kuri vēlas apskatīt novada interesantākās apskates vietas, pacienoties īstās lauku sētās, nogaršot un iegādāties dažādus lauku labumus un amatnieku izstrādājumus vai vienkārši atpūsties lauku klusumā pie dabas.

Bieži vien ceļotāju maršruts ved arī cauri Ļaudonas pagastam. Diemžēl šobrīd informācijas par Ļaudonas pagasta interesantākajām vietām, lauku saimniecībām, amatniekiem, kā arī cilvēkiem ar neparastiem hobijiem ir ļoti maz.

Ļaudonas pagasts, tā iedzīvotāji, vēsture, daba – par to visu var pastāstīt un to var parādīt mūsu ciemiņiem. Varbūt kāda saimniece lepojas ar savu pašcepto maizīti, torti vai pašas sieto sieru, kāda saimniece ir gatava, iepriekš piesakoties, pārdot nelielos daudzumos pienu, biežpienu, dārzeņus u.c.lauku labumus. Noteikti pagastā ir cilvēki, kuriem patīk un padodas klūdzu pišana, rotu darināšana u.c.interesantas

nodarbošanās, iespējams, kāds savā mājā ir gatavs piedāvāt arī naktsmājas.

Lai padarītu Ļaudonas pagastu par viesmīlīgu un interesantu vietu, kā arī aizpildītu vēl vienu „balto plankumu” Latvijas tūrisma kartē, tiek veidota Ļaudonas pagasta tūrisma mājaslapa un tūrisma informācijas punkts ar teltsvietām.

Tādēļ ikviens Ļaudonas pagasta iedzīvotājs, lauku saimniecība vai uzņēmums, kas grib pastāstīt ciemiņiem par savu neparasto nodarbošanos, izrādīt savu saimniecību, pārdot savus ražojumus vai piedāvāt ciemiņiem naktsmītnes, tiek aicināts pieteikt sevi pa tālruni **29454458** (Inese) vai e-pastu: **inese@biele.lv**. Mēs atbrauksim pie jums, uzklausīsim jūsu vēlmes, piedāvājumu, visu sabildēsīm. Arī tad, ja turpmāk ciemiņi izrādīs vēlēšanos ciemoties tieši pie jums vai nopirkt tieši jūsu produkciju, varam būt jums blakus un palīdzēt.

Ar cieņu, **Inese un Elmārs Bieles**
Ļaudonas pagasta „Bielēs”

Nākamais avīzes numurs iznāks augusta beigās

Kapusvētki

Ļaudonas pagasta Ļaudonas kapos
24. jūnijā plkst. 14.00

Ļaudonas pagasta Pārupes kapos
7. jūlijā plkst. 14.00

Katoļu draudzei
8. jūlijā plkst. 14.00
Pareizticīgo draudzei

Ļaudonas pagasta Mētrienas kapos
5. augustā plkst. 14.00

*Pieņem mīļā, zemes māte,
Vienu staltu augumiņu.
Sasedz viņu silti, silti
Savām smilšu velēnām.
(L.t.dz.)*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Alda Ozoliņa** tuviniekiem, viņu mūžības ceļā pavadot.

Bijušie klasesbiedri un audzinātāja
Ļaudonas vidusskolā

Informācija

Madonas novada pašvaldības sociālā dienesta sociālā darbiniece Aija Zablocka atvaļinājumā no 09.07. līdz 13.08.

Apmeklētājus pieņems 16. un 30. jūlijā no 9.00-13.00

Madonas novada bāriņtiesas locekle Ruta Vizāne atvaļinājumā no 16.07. līdz 20.08., apmeklētājus pieņems 30.07. 13.08 no plkst. 8.00 līdz 12.00

SĒRU VĒSTS

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd, tas paliek un mirdz.*

Mūžības ceļos aizgājuši:

JEVGENIJS ZAŠČERINSKIS
miris 28.05.2012. 68 gadu vecumā,
BRONISLAVA ANTONOVIČA
mirusi 30.05.2012. 99 gadu
vecumā.

Patiesa līdzjūtība tuviniekiem.

ĻAUDONAS PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Ļaudonas pagasta pārvalde, LV 4862, Madonas novads, Reģ. apl. Nr. 1426

Redaktore: Ruta Vizāne. Redkolēģija: Lilija Jakubjaneca, Lidijs Kaufelde, Ināra Krasnova, Gundega Apša. Redaktores tālrunis: 64860896

Iespiests SIA MADONAS POLIGRĀFISTS, Madonā, Saieta lauk. 2, LV 4801, Madona

Pas. Nr. 120432. Metiens 500 eks. Datorsalikums. Ofsetiespiedums. Avīzi var lasīt internetā: www.laudona.lv

Iznāk vienu reizi mēnesī. Materiālus avīzei iesniedz līdz katra mēneša 5. datumam